

Studia postkolonialne. Teoria i praktyka kulturologiczno-literaturoznawcza

Prowadzący: dr hab. Agnieszka Matusiak prof. UW

Treści :

1. Kolonializm – antykolonializm – postkolonializm: podstawowe koncepcje i tematy teorii postkolonialnych.
2. Orientalizm: wiedza i władza. Edward Said.
3. Imperializm / Nacjonalizm.
4. Dekolonializm: Franz Fanon.
5. Subaltern studies: Gayatri Spivak, Walter D. Mignolo.
6. Hybrydyczność, mimikra, różnica: Homi Bhabha.
7. Globalne dyskursy postkolonialne.
8. Postmodernizm(y) w literaturze Europy Środkowej, Wschodniej i Południowo-Wschodniej w świetle studiów postkolonialnych.
9. W poszukiwaniu postkolonialnej tożsamości.
10. Postkolonialna topografia kulturowo-literacka.
11. Pamięć imperialna – pamięć kolonialna – pamięć postkolonialna.
12. Dyskursy traumy postkolonialno-posttotalitarnej.
13. Postkolonialne dyskursy pograniczne.
14. Postkolonialne dyskursy genderowe.
15. Dekolonialność.

Lektury podstawowe:

Literatura podmiotowa zostanie podana w pierwszym tygodniu zajęć.

LITERATURA PRZEDMIOTOWA:

- Bakuła B., Kolonialne i postkolonialne aspekty dyskursu kresowiczego (zarys problematyki), „Teksty Drugie” 2006, nr 6, s. 11-33.
- Bakuła B., Studia postkolonialne w Europie Środkowej i Wschodniej. Kwerenda wybranych problemów (1989 – 2010), [w:] Kultura p przejściach, osoby z przeszłością. Polski dyskurs postzależnościowy – konteksty i perspektywy badawcze, red. R. Nycz, Kraków 2011, s. 137-166.
- Bhabha H., Miejsca kultury, tłum. T. Dobrogoszcz, Kraków 2010.
- Buden B., Strefa przejścia, tłum. M. Sutowski, Warszawa 2012.
- Chakrabarty D., Prowincjonalizowanie Europy, tłum. D. Kołodziejczyk, T. Dobrogoszcz, E. Domańska, Poznań 2011.
- Domańska E., Obrazy PRL w perspektywie postkolonialnej - <http://www.staff.amu.edu.pl/~ewa/Domanska,%20Obrazy%20PRL%20w%20perspektywie%20postkolonialnej.pdf>
- Etkind A., Internal Colonisation, Cambridge 2011.
- Fanon F., Czarna skóra, białe maski, tłum. L. Magnone, [w:] Studia postkolonialne nad kulturą polską i cywilizacją polską, red. K. Stępnik, D. Trzeźniowski, Lublin 2010, s. 359-379.
- Fanon F., Wyklęty lud ziemi, tłum. H. Tygielska, Warszawa 1985.
- Ghandi L., Strategie postkolonialne, od red. S. Harasyma, Warszawa 2012.
- Ghandi L., Teoria postkolonialna, tłum. J. Serwański, Poznań 2008 (publikacja zawiera obszerną bibliografię przedmiotu).
- Hardt M., Negri A., Imperium, przeł. S. Ślusarski i A. Kołbaniuk, Warszawa 2005.
- Hirsch M., Pokolenie postpamięci, tłum. M. Borowski, M. Sugiera, „Didaskalia” 2011, nr 105, s. 28-36.

Leder A., Przeźniona rewolucja, Warszawa 2013.

Loomba A., Kolonializm/Postkolonializm, tłum. N. Bloch, Poznań 2011.

Matusiak A., Postkomunistyczna trauma społeczno-kulturowa w krajach Europy Środkowej, Wschodniej i Południowo-Wschodniej po roku 1989, „Miscellanea Posttotalitariana Wratislaviensia” 2013, nr 1: Między pamięcią i zapomnieniem. Trauma postkomunistyczna, s. 9-26.

Mignolo W., Local Histories/Global Designs: Coloniality, Subaltern Knowledges and Border Thinking, Princeton 1999.

Perspektywa (post)kolonialna w kulturze, red. E. Partyga, J. Sosnowska, T. Zadrożny, Warszawa 2012.

Popow M., Postcolonial Central Europe. Between domination and subordination - <http://postkolonial.dk/files/KULT12/Monika.Popow%20final.pdf>

Postcolonial Europe? Essays on Post-Communist Literatures and Cultures, ed. D. Pucherova, R. Grafik, Leiden – Boston 2015.

Said E., Kultura i imperializm, tłum. M. Wyrwas-Wiśniewska, Kraków 2009.

Said E., Orientalizm, tłum. M. Wyrwas-Wiśniewska, Poznań 2005.

Skórczewski D., Teoria – literatura – dyskurs. Pejzaż postkolonialny, Lublin 2013.

Spivak G. Ch., Czy podporządkowani inni mogą przemówić?, tłum. E. Majewska, „Krytyka Polityczna” 2011, nr 24/24 -

http://www.academia.edu/21914664/Czy_podporz%C4%85dkowani_inni_mog%C4%85_przem%C3%B3wi%C4%87

Ștefănescu B., Studium analogii między postkomunizmem a postkolonializmem (tłum. M. Świetlicki), „Miscellanea Posttotalitariana Wratislaviensia”, 2/2014: Postkolonializm — tożsamość — gender. Europa Środkowa, Wschodnia i Południowo-Wschodnia, red. nauk. A. Matusiak.

Thompson E., Trubadurzy imperium, tłum. A. Sierszulska, Kraków 2000.

Young R.J.C, Postkolonializm. Wprowadzenie, tłum. M. Król, Kraków 2012.

Warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę na podstawie:

- zespołowych prezentacji w trakcie seminarium (na temat zaproponowany przez prowadzącego);

- dyskusji podczas seminarium;

- indywidualnych pisemnych prac zaliczeniowych na temat wybrany przez doktoranta i skorelowany z tematem przygotowywanej przez niego rozprawy doktorskiej (praca powinna mieć objętość ok. 20 tys. znaków ze spacjami oraz cechować się umiejętnym zastosowaniem narzędzi i strategii postkolonialnych w analizie i interpretacji tekstów literackich, tj. powinna ona optymalnie przekazać wiedzę dotyczącą wybranego tematu; zawierać poprawną analizę krytyczną omawianego zagadnienia oraz wykazać znajomość metodologii badań postkolonialnych i warsztat badawczy autora).

Przekroczenie **limitu czterech nieobecności** nieusprawiedliwionych skutkuje odmową zaliczenia. W szczególnych okolicznościach (np. dłuższy wyjazd na staż, **zgłoszony przed wyjazdem**): ustny sprawdzian dotyczący problematyki poruszanej na opuszczonych zajęciach; w razie niemożności udziału w pracy zespołowej samodzielna praca pisemna (ok.0,5 znormalizowanego arkusza wydawniczego) **na temat ustalony z prowadzącym przed wyjazdem**.